

## **Влашке културне манифестације у општини Бор**

### **Назив манифестације: ФЕСТИВАЛ ВЛАШКЕ ИЗВОРНЕ ПЕСМЕ**

**Место одржавања: Бор**

**Време одржавања: новембар**

**Организатор:** Центар за културу општине Бор Година оснивања: 2002.

**Циљ:** У жељи да се сачува аутентично народно сваралаштво у домену музичког израза, у Бору се организује фестивал влашке изворне песме који окупља извођаче из Источне Србије. Фестивал је такмичарског карактера, а певачи се такмиче у две категорије – соло песме а капелла и соло песме уз пратњу музичког оркестра. Ова манифестација има за циљ да подстакне прикупљање незабележених песама из свих крајева у којима живе Власи, али и да развија и негује оригиналне изворне песме. Фестивал има Уметнички савет, који од пријављених учесника одабере највише 30 такмичара. Програмски садржај, укључујући ревијални део фестивала, утврђује Програмски савет. \* \* \*

### **Назив манифестације: САБОР ИЗВОРНИХ ВЛАШКИХ ПЕСАМА И ИГАРА**

**Место одржавања: Бучје**

**Време одржавања: август**

**Организатор:** Центар за културу општине Бор, Месна заједница Бучје и КУД Стол Година оснивања: 2006. **Циљ:** Очување и неговање изворног народног стваралаштво Влашке заједнице, окупљањем бројних културно-уметничких друштва она доприноси размени искустава и успостављању трајних и квалитетних међусобних веза веза на блашног етноса. У борском селу Бучје одржава се Сабор изворних влашких песама и игара. Уз наступ домаћег културноуметничког друштва „Стол“, у програму као гости учествују културно-уметничка друштва из околних места. Традиционалну народну ношњу учесници програма најпре представе у оквиру дефилеа учесника. Сам програм посвећен је умећу играња, певања и музицирања. Последњих година на овом фестивалу уведено је и јединствено такмичење у вештини свирања на листу. Свирањем на листу изводе се познате народне песме у трајању од 2 минута. У оквиру манифестације организују се и спортска такмичења и избор за најлепшу пастирицу. \* \* \*

### **Назив манифестације: САБОР НАРОДНОГ СТВАРАЛАШТВА ТИМОЧКЕ КРАЈИНЕ**

**Место одржавања: Лука**

**Време одржавања: 13-14 јул**

**Организатор:** Центар за културу општине Бор, Месна заједница Лука, КУД Лука Година оснивања: 2005.

**Циљ:** Село Лука смештено између планина Дели Јован и Стол, са својих 750 становника, већином Влаха, ревносно негује влашку културу. Захваљујући културно-уметничком друштву Лука, које постоји од 1972. године, сачувани су бројни обичаји, песме, игре и традиција овог краја. Сабор народног стваралаштва одржава се сваке године 14. јула, на други дан славе села Лука – Петровдан, када у ово место долазе учесници из разних средина. На Сабору наступају културно-уметничка друштва како из Србије тако и из региона – Бугарске, Румуније, Македоније и Републике Српске, чиме догађај добија шири значај. Током Сабора одржава се традиционални сеоски вишебој и бира најлепша пастирица Сабора. На значај ове манифестације указује чињеница да је она уврштена у календар Савеза аматера Србије.

### **Назив манифестације: РИЗНИЧАРИ ВЛАШКЕ КУЛТУРЕ**

**Место одржавања: насеља општине Бор у којима су активна културно-уметничка друштва**

**Време одржавања: у периоду од децембра до марта**

**Организатор:** Удружење грађана Влашки културни центар Година оснивања: 2013.

**Циљ:** Очување обичаја извођење традиционалних влашких песама и игара, њихова медијска презентација, снимање и дигитализација снимљеног материјала. Удружење грађана Влашки културни центар основали су чланови културно-уметничких друштава која су и иначе носиоци културних збивања у селима борске општине. Удружење је настало из заједничке потребе за координацијом активности у представљању традиције овог краја. У току зимског периода свако културно-уметничко друштво представља по један обичај из свог села као што су, на пример, слава, просидба, свадба, бабиње, крштење, седељка, бела помана и други аутохтони влашки обичаји. У жељи да се реконструкција обичаја обави што аутентичније и оригиналније, подијум се сценски уређује оригиналним прикупљеним древним елементима покућства и опреме, уз традиционална јела. Учесници 12 су обучени у народне ношње, а музика се изводи на старим инструментима. Песме предака певају се без озвучења. Влашки културни центар утврђује термин одржавања обичаја, одређује теме, позива медије и даје стручну помоћ у сарадњи са Националним саветом Влаха. \* \* \*

**Назив манифестације: МЕЂУНАРОДНИ ФЕСТИВАЛ ФОЛКЛОРА „МАЛИНИК“**

**Место одржавања: Бор, Брестовац, Слатина и Шарбановац**

**Време одржавања: друга половина јула**

**Организатор:** УГ Виллаге, Покрет за развој села Година оснивања: 2011.

**Циљ:** Фестивал фолклора „Малиник“ добио је назив по истоименом врху Хомољских планина, који се налази између села Злот и Подгорац. Фестивал је прилика да се и домаћини и гости испробају у припремању традиционалних јела Влаха, као и јела од гљива, коприва, штира, бундеве и шљива и неизоставне влашке плашенте и погаче у црепуљи. Сва јела постављају се на софру коју оцењује жири састављен од чланова гостујућих културноуметничких друштава. У вечерњим сатима организује се концерт, а претходи му дефиле свих учесника пристиглих из Црне Горе, Македоније, Босне и Херцеговине, Хрватске, Грчке, Румуније и Бугарске. Такви сусрети доприносе размени културног блага међу учесницима, они учвршћују сарадњу и пријатељство међу људима из различитих земаља. \* \* \*

**Назив манифестације: ФЕСТИВАЛ ФОЛКЛОРА НАЦИОНАЛНИХ МАЊИНА „ИСТВИЛ – Разлике нас спајају“**

**Место одржавања: Бор, Брестовац, Слатина и Шарбановац**

**Време одржавања: друга половина септембра**

**Организатор:** Удружење грађана Виллаге – Покрет за развој села Година оснивања: 2012.

**Циљ:** Разноликост културног богатства Србије подстакла је организаторе да у свој крај позивају фолклорне ансамбле из целе земље. До сада су одржана два фестивала, на којима су домаћој публици своје културно наслеђе представили Буњевци, Македонци, Грци, Мађари, Румуни и Бугари. На фестивалу се припремају традиционална влашка јела, а екипе домаћина из више општина Источне Србије такмиче се у припремању најкукуснијег качамака и уобичајених прилога уз качамак који су се одвајкада налазили на влашкој софри. Оцењује их жири састављен од чланова гостујућих ансамбала националних мањина. У градској управи Бора организује се пријем свих делегација националних мањина и сусрети на којима се размењују искуства. У Бору се одржава Мајски етно-фестивал интернационалног карактера у организацији Удружења Виллаге на коме наступају интерпретатори народних песама из 10 европских земаља који по пропозицијама фестивала морају да буду одевени у народне ношње своје земље, као и чланови оркестра који свирају изгључиво на древним инструментима. Са циљем да очувају артефакте влашког културног наслеђа, у новије време културно-уметничка друштва постају ризничари културе Влаха, јер су под тим називом организоване активности које имају за циљ сакупљање и промовисање предмета и обичаја и култур Влаха. Координатор тих активности је Влашки културни центар уз стручну помоћ Националног савета Влаха.